

З Днем винахідника і раціоналізатора!

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

Київський Політехнік

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

25 вересня 2014 року

№28 (3086)

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

НТУУ "КПІ" знов у ТОП-1000 рейтингу QS World University

Оприлюднено результати міжнародного рейтингу вищих навчальних закладів QS World University Rankings® 2014/15, який визначає результати діяльності університетів світу за основними академічними показниками. Рейтинг World University Rankings виходить одинадцятий рік поспіль та має світове визнання як інструмент оцінювання якості університетської освіти.

При укладанні рейтингу розробники використовують декілька основних критеріїв діяльності вишу: reputація в академічному середовищі, цитованість наукових публікацій представників університету, співвідношення кількості викладачів і студентів, ставлення роботодавців до випускників, а також відносна чисельність іноземних викладачів та студентів. До рейтингу-листа QS World University включені більше 800 університетів

світу. Цього року до рейтингу включено 6 українських вищих навчальних закладів.

Зокрема, за результатами рейтингу World University Rankings-2014 першим у його списку українських університетів став Київський національний університет ім. Шевченка, який отримав місце в категорії 421–430 (минулого року: 441–500), розташувавшись у компанії з німецьким Leibniz Universität Hannover та північноамериканським Tulane University.

Ще одним українським університетом, що включені до Top-500 престижного світового рейтингу, вперше у своїй історії став Харківський національний університет ім. Каразіна, отримавши позицію від 481 до 490. Компанію українському вишу склали аме-

риканські University of South Florida, University of Vermont та Білоруський державний університет.

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут" також попішшив власні позиції в QS World University Rankings: його діяльність оцінена категорією 551–600 (торік – 601–650).

Уперше рейтингом враховані показники діяльності Сумського державного університету, який розташувався в категорії 651–700.

Також до QS World University Rankings-2014/15 увійшли Донецький національний університет та НТУ "Харківський політехнічний інститут", який уперше включені до світового рейтингу. Ці навчальні заклади розташувалися в категорії 701+.

Перше ж місце у світовому рейтинг-листі, як і минулого року, отримав американський Massachusetts Institute of Technology. Друге місце в глобальній десятці посів британський University of Cambridge, третє – Imperial College London.

За трійкою лідерів розташувалися Harvard University, University of Oxford, University College London, Stanford University, California Institute of Technology, Princeton University та Yale University.

Загалом, світовими лідерами за показниками університетської освіти традиційно залишаються американська та британська освітні системи, що мають 28 та 19 своїх представників у топ-100 світового рейтингу.

За матеріалами osvita.ua

МОЛОДІ, АМБІТНІ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ: підсумки прийому студентів до університету в 2014 р.

Щороку когорта політехніків поповнюється кількома тисячами молодих амбітних людей, які планують пов'язати своє майбутнє з технікою та інженерією. Ми пишемося, що вони обирають саме Київську політехніку, та несемо відповіальність за якість освіти, яку вони отримають.

План прийому студентів до КПІ за держзамовленням за останні три роки приблизно однаковий (2012 р. – 4352 особи; 2013 р. – 4271 особа; цього року – 4311 осіб). При цьому кількість спеціальностей лишається на рівні 123. Середній конкурс за заявами (держзамовлення) неухильно зростає: у 2012 р. – 6,44; 2013 р. – 7,4; 2014 р. – 7,7.

Цього року на перший курс зараховано 5096 студентів (у 2012 р. – 4962, у 2013 р. – 5224). З них на держбюджет – 4311 (84,6%). Хто ж вони, нинішні першокурсники? Юнаків – 72,4% (приблизно стільки ж, як і в попередні роки), випускників СДП – 33,2% (більше, ніж раніше, що є результатом нашої послідовної профорієнтаційної роботи зі школярами), медалістів – 22,2% (у 2012 р. – 21,5%; у 2013 р. – 19,8%). Трохи зменшилася кількість випускників шкіл – 94,2% (проти 98,3% торік) та зросла кількість випускників технікумів і ПТУ – 5,8% (проти 1,7% торік і 2,7% у 2012 р.).

Закінчення на 2-й стор. ➤

ж і ця гітара зроблена із...звичайної лопати. По ній Максим іздив спеціально до діда в Кагарлик, потім пристосував до неї начиння для електрогітари, натягнув струни – і це диво готове! Підходь – грай будь хто, тільки ж не забувай кинути у скриньку купон за 5 грн. Цікаво, що наступну гітару майстер-самородок планує робити з граблів. Як тут не побажати, аби на них гралі, а не наступали раз за разом!

Дуже професійно виглядала імпровізована ятка з футбольками і кухлями, на яких красувалися державні символи та логотипи різних факультетів. Вони були просто нарохуват. Тож недарма Юрій Бажан, аспірант КПІ і керівник масмедиацентру, за його візянням, не спав усініч, готовуючи артефакти. Безсонною видалася ніч і для майстринь кулінарної справи Наталки Столітньої та Марії Мурзак (ІХФ). Дівчата з вечора до ранку пекли млинці, біляші і тістечка!

Справжньою окрасою ярмарку стала виставка-продаж виробів, підготовлених гуртками дитячої кімнати "АБВГД-їка"!

Маленькі вихованці бурхливо раділи, коли саме з їхніх рук вироби переходили до покупців. Соціальний робітник і вихователька Інна Колесник розповіла, як самовіддано малі і дорослі у 22-му гуртожитку, де розташовано дитячу кімнату, готували

Кошти для українських вояків

13 вересня біля 18-го корпусу університету пройшов благодійний ярмарок. Його організатори поставили за мету зібрати кошти для наших бійців, які сьогодні боронять незалежність нашої країни в її східних регіонах.

У мирному суботньому Києві учасники ярмарку, молоді і діти, створили атмосферу справжнього свята. Студентки механіки Наталка Сенченко і Зіна Кіріна люб'язно пригощаючи саморобним зефіром. Студентський профком пропонував придбати КПІшні книги, блокноти, календарі, щоденники і навіть Наукові вісники університету. Студентка ФСП Ганна Курковська розклава авторську біжутерію, а Егор Гангalo та Вадим Горбатенко з ТЕФУ підготували креативні магнітики з логотипами КПІ. Аби привернути загальну увагу, хлопці притаскали на площа старий холдинг "Дніпро" – під магніти. Як сказали самі умільці, "...дуже хотіли знайти старий "Донбас", але з цим виникли проблеми". Фраза прозвучала більш ніж символічно... На холдингу відбив до себе величезний плюшевий ведмедик, що його позичили дівчата з гуртожитку. А біля намету студентського профкому награвав на саморобній гітарі студент ФАКСу Максим Шерemet. За зізнанням хлопця, він уже добре знається на саморобних інструментах, бо

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1 Підсумки
2 прийому
студентів
до НТУУ "КПІ"
в 2014 р.

1 Благодійний
ярмарок

2 Викладач-
дослідник з ІХФ
Ігор Пулінець

Стартап
Школа
Sikorsky Challenge

3 Виробнича
практика
у Німеччині
До 120-річчя
з дня
народження
Олександра
Довженка

Діти
працівників КПІ
у літньому
таборі
Варшавської
політехніки

Марина Препотенська, доцент ФСП,
креативний директор масмедиацентру КПІ

Старт із Стартап Школою

Сьогодні інноваційна діяльність украйнських підприємств відзначається дуже низькими показниками. Особливо це стосується малого інноваційного бізнесу, хоча, водночас, він відіграє важливу роль основного середовища для української економіки загалом та для великого бізнесу зокрема.

Попри те, що навколо тільки й розмов про високий інноваційний потенціал країни і необхідність побудови нової економіки, що ґрунтуються на знаннях, розвиток малих інноваційних компаній стикається із серйозними проблемами. Серед них – недосконалість законодавчої

великої кількості науковців та інженерів, націлених на створення інноваційних стартап-компаній та підприємств.

Річ у тім, що бізнес-освіта в Україні тільки починає розвиватись і часто є неефективно – суттєвим недоліком є або також, що копіює іноземні програми навчання, непридатні для вітчизняних умов. Причина цього криється в недостатній кількості, а іноді і відсутності серед викладачів університетів/бізнес-школ тренерів-практиків високотехнологічного бізнесу.

Ще однією проблемою є відтік міжк. Особливо непокоїть націленість на еміг-

реціється співпраця з бізнес-інкубатором і Науковим парком "Київська політехніка" та ефективна взаємодія з іноземними фахівцями з практичним досвідом створення і розвитку високотехнологічних стартап-компаній.

Програма навчання в Стартап Школі Sikorsky Challenge складається з триступеневої підготовки майбутніх стартаперів:

1-й ступінь "Вступ до інноваційного підприємництва" (2 місяці);

2-й ступінь "Практика запуску стартапу" (3 місяці);

3-й ступінь "Робота над прототипом та формування стартап-проекту під зацікавлених інвесторів" (5 місяців).

Завдання 1-го ступеня Стартап Школи Sikorsky Challenge – забезпечити теоретичне та практичне навчання учасників інноваційного підприємництва, зміцнити їх мотивацію до вирощування бізнес-ідеї та створення стартап-компаній. Відтак, окрім теоретичних знань і практичних навичок, на 1-му ступені Стартап Школи слухачі матимуть змогу отримати право участі в конкурсному відборі на навчання на 2-му ступені Стартап Школи і, врешті-решт, міжнародний сертифікат. Звісно, під час цього навчання вони познайомляться із відомими підприємцями, експертами, менторами, а також дізнаються про їх досвід у створенні/участі/розвитку/продажу успішних стартап-компаній.

Тож запрошуємо до навчання у Стартап Школі Sikorsky Challenge креативних, бажаючих займатися інноваційним підприємництвом студентів, аспірантів і винахідників НТУУ "КПІ" та інших університетів!

Презентація Стартап Школи відбудеться під час смартмоба Sikorsky Challenge 14 жовтня о 16-00 в Політехнічному музеї НТУУ "КПІ".

Реєструйтесь на сайті www.sikorsky-challenge.com/startup та приходьте. На заході будуть сюрпризи та розіграш корисних призів!

Тетяна Красан,
ІПО НТУУ "КПІ"

базі і корупція; слабкість українського ринку інновацій; низька мотивація підприємців; відсутність підтримки інноваційної діяльності з боку держави тощо.

Але меншою, якщо не найменшою, проблемою на шляху інноваційного розвитку малого та середнього підприємництва є відсутність відповідних традицій і середовища, в якому створення стартап-компаній – малих інноваційних підприємств, було б природним і бажаним для всіх суб'єктів інноваційного ринку.

Зрозуміло, що виникнення і розвиток таких традицій та середовища можливі лише за умови вирішення кадрової проблеми, тобто забезпечення підготовки

рацію талановитої молоді, яка не бачить можливостей реалізувати свої наукові та підприємницькі нахили в Україні.

Для подолання цих проблем на базі нашого університету створено інноваційне середовище екосистеми Sikorsky Challenge. Важливим і необхідним його елементом є сучасна Стартап Школа, головною метою діяльності якої є навчання студентів, аспірантів, випускників технічних вишів і винахідників, забезпечення набуття ними практичного досвіду, ознайомлення їх з відповідними ефективними практиками та організація запуску високотехнологічних стартапів. На всіх етапах навчання забез-

молодий викладач-дослідник Викладач-дослідник з ІХФ

I. Пулінець

Ігор Валерійович Пулінець – випускник кафедри теоретичної та промислової теплотехніки НТУУ "КПІ" 2009 року. З IV курсу поєднував навчання з науково-технічною роботою в НДЦ "Ресурсозберігаючі технології" НТУУ "КПІ", завдяки чому дипломні проекти бакалавра та магістра виконав на підставі реальних господарських робіт.

Займаючись науково-дослідною роботою, I. Пулінець виявив здібність до самостійного вирішення складних науково-технічних завдань та їх практичної реалізації, тому після закінчення університету був рекомендований до вступу в аспірантуру на кафедру хімічного, полімерного та силікатного машинобудування (ХПСМ) НТУУ "КПІ".

Наукові здобутки та розробки I. Пулінца стосуються таких передових галузей промисловості, як кольорова та чорна металургія, зокрема числового моделювання та експериментального дослідження процесів теплогідродинаміки та складного теплообміну, що протикають у промислових агрегатах хімічних виробництв, а також розробки енерго- та ресурсозберігаючих технологій в електродному виробництві.

Під час роботи над дисертацією I. Пулінець досяг значних науково-практических результатів з розробки раціональних конструкцій та технологічних регламентів експлуатації випалювальних печей вуглеграфітової промисловості, що дозволило вдосконалити технологічний процес та впровадити результати роботи у виробництво на ПАТ "Укрграфіт". 20 червня 2013 року успішно захистив кандидатську дисертацію на тему "Підвищення ефективності роботи печей випалювальних вуглеграфітових виробів" під керівництвом д.т.н., с.н.с. А. Я. Карвацького

Після закінчення аспірантури продовжує працювати в НДЦ "Ресурсозберігаючі технології" на посаді наукового співробітника та за сумісництвом займається викладацькою діяльністю, працюючи асистентом на кафедрі ХПСМ. Постійно бере участь у науковій роботі за держбюджетними та господарськими темами, результати яких впроваджені на різних підприємствах України та країн СНД.

I. Пулінець бере активну участь у міжнародних науково-практических конференціях, є автором понад 50 публікацій, серед яких 3 монографії, 12 наукових статей у фахових виданнях України, 2 патенти України на корисні моделі та доповіді на конференціях різного рівня.

За результатами своєї наукової діяльності I. Пулінець удостоєний стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених НТУУ "КПІ" на 2012–2014 рр., а також є лауреатом університетського конкурсу "Молодий викладач-дослідник 2013".

Своїми науковими здобутками I. Пулінець завдячує колегам з НДЦ "Ресурсозберігаючі технології", зокрема С. М. Панову, А. Я. Карвацькому, С. В. Лелеці та ін. Наразі працює над освоєнням таких високотемпературних агрегатів електродного виробництва, як печі прожарювання наповнювача та графітування заготовок.

За інф. ІХФ

МОЛОДІ, АМБІТНІ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ: підсумки прийому студентів до університету в 2014 р.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Найбільше абітурієнтів цього року бажали навчатися на ФСП (контурс за заявами – 56,42), ФЛ – 36,65; ФММ – 25,16; ВПІ – 18,1; ФБМІ – 12,89; ФПМ – 12,28; ФБТ – 11,97; ФІОТ – 10,79; ФТ – 8,81. Можна помітити особливість: на

навчатимуться: в ІПСА – 13, на ФІОТ – 11, у ФТІ – 11, ІТС – 4, на ФПМ – 4, у ММІ – 3, на ТЕФ – 3, ФАКС – 3, ФЕА – 3, ФБМІ – 3, ФЕЛ – 2, ПБФ – 2, ХТФ – 2, ФМФ – 2, ЗФ – 1, ІЕЕ – 1, у ВПІ – 1.

Напрями підготовки, де конкурс за поданими заявами на місці державного замовлення був найбільшим, переважно гуманітарні: реклама і звязки з

заячною. До магістратури – 128 осіб на денну форму навчання і 147 – на заочну. На держбюджет на 5-й курс прийнято: 1607 осіб на денне навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем "спеціаліст" (у 2013 р. – 1370 осіб) та 1429 осіб у денну магістратуру (у 2013 р. – 1370 осіб). Ці цифри визначаються саме потребами факультетів виходячи з реального контингенту, оскільки конкурсна ситуація була незначною.

Магістратура для дослідницького університету відповідно до нового Закону України "Про вищу освіту" повинна стати основною формою (до 75% від випуску бакалаврів). На сьогодні в КПІ маємо магістрів і спеціалістів десь 50 на 50. На 34 спеціальностях у нас взагалі немає конкурсу в магістратуру. Ми не можемо знижувати планку та знецінювати звання магістра, тож маємо започатку до магістратури не лише "своїх" бакалаврів, але і з інших вишив. На жаль, протягом уже трьох років кількість бакалаврів, які беруть участь у вступних випробуваннях, зросла.

У цілому, виходячи з демографічної ситуації та цигорічної статистики в Україні, НТУУ "КПІ" успішно впорався зі своїм завданням по вступній кампанії: держзамовлення виконано в повному обсязі (як відомо, чимало технічних університетів у країні мали проблеми з набором на певні спеціальності). Ми були четвертими за кількістю поданих

заяв (після Львівського університету ім. Франка, КНУ ім. Т. Шевченка та Львівської політехніки), але єдині поставили планку кількості балів ЗНО з фізики і математики – 150 балів. Це було правильно рішення, ми зразу відфільтрували певну частину, яка завідомо не може навчатися. Наш досвід засвідчує: 150 балів, які ми встановили, це позитивне рішення; вперше цього року ми зробили експеримент (тільки КПІ і ХПІ) – для вступників на природничо-математичні та інженерно-технічні напрями підготовки конкурси балів сертифікату з непрофільного конкурсного предмету (українською мовою й літературі) оцінювали з коєфіцієнтом 0,75. Це дозволило не загубити абітурієнтів, які мали вагомі результати з фізики і математики, і взяти найкращих. За об'єктивними показниками – це найкращі випускники: серед наших першокурсників – 180 осіб, у хто мав результат ЗНО з фізики чи математики по 200 балів, 400 вступників мали по 198–199 балів. Після детального аналізу буде визначено, чи потрібно такі вимоги зберігати на майбутнє і як їх вдосконалити.

На жаль, досвід попередніх років показує, що високі бали вступників не гарантують їх високий рівень підготовленості. У цілому, виходячи з демографічної ситуації та наявності високотемпературних агрегатів електродного виробництва, які мали проблеми з набором на певні спеціальності. Ми були четвертими за кількістю поданих

заяв з математики і фізики. У жовтні серед першокурсників буде проведено повний відхідний контроль з цих предметів. Він уперше проводиться в електронній формі, тож у системі "Електронний кампус" буде визначено реальний рівень знань наших "першачків".

За результатами аналізу підсумків прийому студентів до НТУУ "КПІ" у 2014 р., зокрема, визначено завдання

Загальна характеристика прийому у 2014 р.

Програми підготовки	Прийнято, осіб		
	Всього	в тому числі	за бюджетом
Денна форма навчання			
бакалавра	5096	4311 (84,6%)	785 (15,4%)
спеціаліста	1724	1607 (93,2%)	117 (6,8%)
магістра	1557	1429 (91,8%)	128 (8,2%)
Зачітна форма навчання			
бакалавра	248	164 (66,1%)	8

Літо. Німеччина. Виробнича практика

Цього року ми, група із шести студентів Спільног українсько-німецького факультету машинобудування, пойхали на місячну виробничу практику в Магдебурзький університет імені Отто-фон-Геріке (Німеччина).

Цей місяць був для нас дуже важливим. Ми дізналися багато цікавого, що стосується наших спеціальностей. Крім того, ознайомилися зі структурою університету, в якому навчачимося через рік. І взагалі, дізналися багато нового про систему навчання в Німеччині.

Тепер більш докладно власне про практику. Заняття розпочиналися о 9:00 і тривали три години. Ми провели безліч дослідів, бачили в роботі різноманітну техніку (наприклад, 3D-принтер, 3D-сканер, термомеханічний симулатор Gleeble), а також слухали теоретичний матеріал. Ми ознайомилися з Інститутом технологій виробництва і забезпечення якості, Інститутом механіки та Інститутом мобільних систем. Прослухали лекцію на тему "Мехатроніка". Провели багато дослідів, пов'язаних з дослідженням і вдосконаленням двигунів

внутрішнього згоряння. Крім того, відвідали лабораторію FabLab (де студенти можуть втілювати свої інженерні ідеї в життя), лабораторію технологій з'єднання, лабораторію метрології тощо.

Нам також запам'яталась практика з програмами моделювання Simpack та ANSYS. А ще ми були в захваті побачити в роботі 3D-принтер.

Окрім дослідів і лекцій в університеті, ми мали змогу побувати на декількох заводах: заводі порошкової металургії, що знаходиться в місті Тале, заводі Enercon, який спеціалізується на виготовленні вітрових генераторів, та мрії кожного інженера – заводі Volkswagen у Вольфсбурзі.

Що стосується Enercon та Volkswagen, то про них хочеться сказати декілька слів окремо. Enercon – це справжній рай для інженера. Побачити на власні очі, як виготовляють вітроустановки, які здатні виробляти від 800 до 2300 кВт електроенергії! Виробництво одного такого вітрового генератора триває кілька місяців, і він здатний забезпечити електроенергією місто з населенням в 50 тисяч жителів. Вага такого вітря

Учасники практики біля заводу Volkswagen

ка становить близько 3000 тонн, а у висоту він сягає аж 135 метрів.

На мою думку, у Вольфсбурзі хоч раз у житті має побувати кожен поціновувач хороших автомобілів, адже тут представлена вся історія

автомобілебудування. А в численних павільйонах можна було подивитися на найновіші моделі автівок. Окрім того, у нас була можливість побувати на заводі, і ми були вражені автоматизацією виробництва.

Але наша практика не обмежувалася лише дослідами і екскурсіями на заводі. Ми мали чудову можливість пожити в німецькому середовищі, покращити знання мови і пройнятись німецькою культурою. Щодня після практики ми відкривали для себе Магдебург. Ходили на прогулянки містом, відвідували різні музеї, архітектурні пам'ятки і просто чудово проводили час. Так, ми побували в музеї імені Отто-фон-Геріке та в Башті Тисячоліття (найбільша дерев'яна башта в Європі), яка присвячена розвитку людства. Щовихідних ми подорожували в інші міста – відвідали Берлін, Дрезден, Лейпциг. А також мали змогу побувати в Празі.

Настанок можна сказати, що місяць практики не пройшов дарма. Ми набули безцінного досвіду проживання за кордоном, дізналися багато нового і цікавого про німецьку промисловість, подорожували Європою, і взагалі чудово провели час.

**Софія Яковleva,
студентка 4-го курсу СУНФ**

Під час зйомок фільму "Земля", с. Ярецьки, 1929 р.

120-річчя Олександра Довженка, яке Україна відзначила 10 вересня, припало на надзвичайно важкі для неї часи. Вперше за сім останніх десятиліть частина її теренів знов охоплена війною. Україна знову в огні! Напевно тому, попри торішню Постанову Верховної Ради про відзначення цієї дати на державному рівні, урочистості пройшли не надто гучно і не повсюдно. Проте сьогоднішні реалії висвітлюють нові грані значної частини його творчого спадку, як кінематографічного, так і літературно-щоденникового.

Ставлення більшості наших співвітчизників до Довженка є дещо парадоксальним: попри те, що його ім'я відомо кожному – будь-хто скаже, що він – великий кінорежисер, фільми його ба-чив мало хто навіть сьогодні, коли їх час від часу транслює телебачення, а деякі можна скласти в Інтернеті. Мало хто знає, що він був ще й цікавим художником.. Небагато людей читали і його літературні твори, окрім хіба що програмної, хоча і дійсно чарівної "Зачарованої Десни". А його щоденникові записи, сповнені міркувань і спостережень, які з плином часу не лише не втратили, але й набули нової актуальності, відомі здебільшого лише фахівцям і по-справжньому відданим українській літературі читачам.

Дуже шкода. Адже головною і наскрізною темою його творчості, її сенсом і натхненницею була Україна. Її минуле і майбутнє, її доля, її народ.

Він прожив складне, повне протиріч життя. Хоча ззовні воно могло комусь видатися надзвичайно успішним: адже був вхожим до самого Вождя, мав ордени і лауреатські звання, засідав у високих президіях... А втім, його справжнє буття було, можливо, трагічним за найдраматичніші з його творів. Романтик, насилено відріваний від рідної землі, неодноразово шельмованій компартійними бонзами, заздрісними колегами і тим самим Сталіним, якого він багато років ледь не обожнював і вважав за найвищого і найсправедливішого арбітра; обліплений пліткарями і "стукачами", він задихався у своїх номенклатурних розкошах і мріяв просто працювати в Україні. Його постійно гнітила трагічна не-відповідність виплеканих його уявою комуні-

Афіша до фільму "Земля", 1929 р.

не потрібно – вона широко розтиражована в навчальній літературі, в дослідницьких працях і, звісно, в Інтернеті. Однак варто все ж таки нагадати, що найвищі його кінематографічні досягнення були пов'язані саме з київським періодом життя.

Саме в Києві, на кінофабриці ВУФКУ (Всеукраїнського фотокіноуправління), що згодом стала Київською кіностудією його імені, з якою він почав співпрацювати в 1928 році, створені дві з трьох найвидливших і найвідоміших його картин – "Арсенал" і "Земля" (третя – "Звенигоро", була створена теж в Україні, на Одеській кіностудії).

Власне "Арсенал" Довженко знімав ще як режисер Одеської кіностудії, відряджений до Києва. Адже присвячено його було подіям Січневого повстання проти Центральної Ради в Києві у 1918 році. Сам Довженко в "Автобіографії", написаній у 1939 році російською мовою у Москві, згадував: "Я поставив себе цель показать классовую борьбу на Украине в период Гражданской войны... Задача была, таким образом, сугубо политическая, сугубо партийная....

...Я оперировал еще не типами, а классовыми категориями".

"Класові категорії", насправді, були великою мірою схематизованими, особливо ті, що змальовували узагальненого "ворога" – діячів і вояків УНР. А проте, якщо відійти від суто ідеологічного змісту, яким він хотів наповнити свій твір, навіть тепер, чи, можливо, саме тепер не можна не визнати: геній, який створив цю стрічку, виявився вищим

за політичне замовлення і навіть за власні романтичні переконання. Тому створив справжній шедевр експресіоністського кіно. Це, до речі, відразу помітила уважні глядачі, особливо за кордоном, надто ті, які далеко не так доброзичливо ставилися до радянської влади, як Довженко. Тож на Заході вона зразу отримала найвищу оцінку як критики, так і преси. Водночас, що в подібних випадках ставалося дуже рідко, тепло сприйняли фільм і в СРСР. Утім, правду кажучи, в самій Україні, насамперед у середовищі української інтелігенції, рані якої від подій Громадянської війни та її наслідків для української ідеї не лише загоїлися, а роз'яtrювалися відладою знов і знов, до

фільму поставилися неоднозначно, і усвідомлення цього довго муляло і дошкуляло Олександру Петровичу.

У 1929 році Олександр Довженко, який уже остаточно переїхав до Києва, розпочав підготовку до зйомок нового фільму. Влітку газета "Кіно" сповістила читачів, що режисер зі своєю групою "війшов до с. Ярецько Полтавської округи", а вже 6 лютого 1930 року відбулася прийомка остаточно змонтованої стрічки правлінням ВУФКУ. У рішенні, ухваленому комісією правління 26 лютого, було записано:

"...Визнати, що фільм "Земля" автора і режисера т. Довженка як формою, так і змістом є цінний вклад у загальний здобуття не тільки української, а й радянської кінематографії в цілому, так і кінематографії світової..."

Сам Довженко пізніше сюжет фільму і його основну ідею сформульував вкрай лаконічно: "Земля, на цій землі хата, в цій хаті живиття людів". Але синтез романтичної піднесенності, експресіонізму і реалізму дав небачений у світовому кіномистецтві ефект.

Спочатку офіційна критика вітала фільм дуже тепло. Та невдовзі в газеті "Ізвестія" вийшов величезний віршований фейлетон пригрівного кремлівського поета й публіциста Дем'яна Бедного під назвою "Філософія", в якому фільм був просто розгромлений.

Для Довженка це було страшним ударом. "Я був так потрясен этим фельетоном, мне было так стыдно ходить по улицам Москвы, что я буквально поседел и постарел за несколько дней, это была подлинная психическая травма", – писав він у 1939 році у вже цитованій автобіографії.

Ізвестинська публікація стала спусковим гачком: на режисера линув шквал критики. Його звинувачували в пантеїзмі, натурализмі та біологізмі, у захисті куркулів, журбу за минулум, у спотворенні справжнього змісту класової боротьби на селі.

За два тижні після початку про- кату фільм був знятий з екранів.

Утім, це не завадило тріумфальному ході "Землі" екранами світу. Прем'єра в Берліні мала шалений успіх – після неї вийшло кілька десятків захоплених рецензій. Італійські кіноекритики назвали Довженка "Гомером кіно", аплодисментами закінчувалися покази в Празі і Лондоні. Картина почала жити власним життям. Лише в СРСР її надовго поклали на полицю.

І тільки значно пізніше, у 1958 році, коли на підсумковому фестивалі Всесвітньої виставки в Брюсселі "Земля" була визнана одним з дванадцяти найкращих фільмів "усіх часів і народів", вона повернулася й на вітчизняні екрани.

Слід зауважити, що значний внесок в успіх усіх тихох кращих стрічок Олександра Довженка зробив видатний український кінооператор і фотохудожник Данило Дем'юцький. На цьому варто зупинитися окремо, бо уроки майстер-

О. Довженко

Пам'ятник О. Довженку біля будинку-музею на його батьківщині у с. Сосниця

на відміну від потоку кінопродукції, перегляд якої не залишає по собі жодного сліду, це справжнє мистецтво. Воно спирається на архетипи украйнства, а відтак апелює до більшості з нас. Тому її не залишає байдужим уважного глядача, адже змушує думати і співпереживати. Чи, радше, співпереживати і думати...

Дмитро Стефанович

У літньому таборі Варшавської політехніки

У літку цього року 20 дітей працівників нашого університету віком від 10 до 14 років здійснили поїздку до Польщі, побували тиждень у Варшаві, а потім на базі відпочинку Варшавської політехніки у містечку Грибуві. Поїздка стала наступним кроком у розвитку багаторічної співпраці нашого університету і Варшавської політехніки, зокрема по лінії профспілкових організацій.

Але про все по порядку.

Як це готувалося

У березні 2014 р. керівництво Варшавської політехніки запропонувало організувати відпочинок у Польщі для двадцяти дітей працівників НТУУ "КПІ". За дорученням ректора Варшавської політехніки Яна Шмідта та президента Спілки польських викладачів Здіслава Галковського питаннями організації літнього табору з польської сторони опікувався заступ-

У Варшаві

Після приїзду до Варшави діти та супровідники розмістилися у гуртожитку Варшавської політехніки, а вранці наступного дня почали знайомство з університетом.

Велике враження на всіх спровів головний корпус Варшавської політехніки із застінним внутрішнім двором. Далі в залі сенату університету українські школярі мали зустріч з проректором по роботі зі студентами професором Владиславом Вішореком. На зустрічі були також польські школярі з містечка Грибуві, де знаходиться база відпочинку та база практики архітектурних спеціальностей Варшавської політехніки. Проректор розповів про особливості діяльності Варшавської політехніки, яка нараховує близько 36 тисяч студентів і майже 5 тисяч працівників, про її зв'язок з містечком Грибув та співпрацю з НТУУ "КПІ". Зала сенату прикрашена пор-

шолярі також відвідали лекції, на яких в ігрівій формі ознайомилися з роботою лазера, принципами термодинаміки та електрофізики, розробками у фото- та вимірювальній техніці.

За тиждень, проведений у Варшаві, наші діти також оглянули стадіон, де відбувся стартовий матч Євро-2012, відвідали Варшавський аеропорт, де пройшли всі етапи пасажирського контролю і зближка побачили літаки, побували на оглядовому майданчику 30-поверхової будівлі Палацу культури та науки, що свого часу був подарований Польщі урядом Радянського Союзу.

Надзвичайно захоплюючою виявилася подорож до Центру науки "Коперник", у якому школярі ставили різноманітні досліди та знайомилися з надзвичайно цікавим і захоплюючим світом фізики, астрономії, хімії. Цей Центр займає площу в 22 тис. м². Він відкрився у 2010 році і є одним з найсучасніших у Європі. Велике враження на дітей справили окремі галереї: "Світ у русі", "Генерація", "Зона світла", "Людина і довкілля", планетарій "Небо Коперника", робот-поет "Електрибалт".

Надзвичайне враження справив парк, розташований на даху бібліотеки Варшавського національного університету, з якого відкривається мальовничий краєвид на Віслу та правобережний варшавський район – Прага. Створення парків на дахах є досить популярним у Польщі. Цим не лише підтримується сприятливий мікроклімат у будівлі, а й раціонально використовується обмежена територія. Люди, які працюють у центрі міста, можуть у будь-яку вільну хвилину насолодитися життям природою та вдихнути свіжого повітря.

На четвертий день перебування у Польщі діти відвідали варшавський зоопарк, у якому мешкає близько 5000 тварин (понад 500 видів). Серед них є тварини і птахи, які живуть у Польщі (видри, буруї ведмеди, лелеки і т. д.), і екзотичні тварини – африканські слони, жирафи Ротшильда, індійські носороги, мурахоїди, гепарди, газелі, гібони, безліч видів птахів, рептилій і тропічних риб. На території зоопарку є розважальні майданчики для дітей, які роблять відпочинок ще більш захоплюючим і веселим.

Екскурсія до Віляновського палацу вразила не лише дітей, але й дорослих учасників делегації. Тут є спеціальна програма для дітей шкільного віку, що сприяє крашому сприйняттю ними історичної інформації. В ігрівій формі діти досліджують та вивчають важливі події в історії Польщі, які пов'язані з палацом.

Надзвичайно захоплюючим для українських школярів був спільній з польськими школярами квест центром Варшави. Гра дозволила дітям не лише оцінити всю велич архітектури Варшави, а й дізнатися багато нового з історії тих чи інших видатних пам'яток, таких як Кафедральний собор святого Іоанна Хрестителя, Королівський палац, Ринкова площа, у центрі якої розміщений пам'ятник варшавській русалці, чиє зображення прикрашає герб польської столиці.

У Варшаві

У Грибуві

Невеличке містечко Грибув запам'яталося контрастними краєвидами і надзвичайно чистим повітрям. База відпочинку Варшавської політехніки має все необхідне як для активного, так і більш спокійного відпочинку. На її території є чудове поле для гри в теніс та баскетбол, дитячий майданчик, альтанка, в якій можна практично в домашніх умовах провести літній вечір та приготувати страви на мангалі.

Заняття з англійської мови проходили в ігрівій формі і включно англійською.

Так само в ігрівій формі в групах з польськими школярами діти вирішували різні пластунські завдання, приймали водні процедури в гірській річці.

Діти побували на справжній пасіці, спостерігали за поведінкою бджіл,

Побували також і у Krakowі – столиці польських королів, місті з незліченою кількістю визначних місць, соборів, музеїв, одному з найславніших міст Європи. Але Krakow необхідно бачити, описувати його недостатньо! У Цезювіце мандрівники відвідали природний заповідник Zakam'яніле місто.

Враження

Наприкінці перебування у Польщі ми розпитували школярів про їх враження від поїздки до Польщі та відвіданих місць. Усі говорили, що їх дуже вразила Варшава як чудове місто, де живуть та працюють привітні та приязні люди. Також задоволені, що познайомились з культурою сусідньої держави, і

навіть вивчили декілька пісень польською мовою. Поліна додала, що їй більш за все сподобався вид на Варшаву з 30-го поверху Палацу культури та науки, а також гарні вожаті. Марія сказала, що її вразив варшавський зоопарк з величезною територією та численними добре доглянутими мешканцями. Зояна поділилася враженнями від побаченого літака та масштабу летовища. Людмила додала, що завдяки Варшавському квесту українці краще запам'ятали історію польської столиці, а також перевірили свої інтелектуальні та фізичні здібності.

Діана та Дмитро розповіли, що їм сподобалося відвідування зоопарку. Приємною несподіванкою для них стала велика кількість морозива, про яке подбали організатори, а також вечірня прогулянка містом. І, звичайно, сподобалося спілкуватися з польськими дітьми. Діма також розповів, що його вразили парки у Варшаві, футбол і купання в гірській річці у Грибуві.

Юра вразив стадіон у Варшаві, на якому гралі Євро-2012, а також різні парки та співучі фонтани, собори. Запам'яталися ігри в центрі Коперника і спілкування з польськими школярами, серед яких він знайшов собі багато друзів. Діма зауважив, що Польща – спортивна країна, зустрічалося дуже багато людей, які займаються спортом: бігають зранку або ввечері, їздять на велосипедах, займаються ігровими видами спорту.

На запитання стосовно англійської мови школярі зазначили, що рівень англійської, який вони опанували у своїх рідних школах, ліцеях та гімназіях, виявився набагато вищим, ніж очікували від них польські викладачі. І дітям було досить легко вирішувати завдання, грati в різni ігri та знаходити спільну мову з польськими школярами.

Такими незабутніми, яскравими та надихаючими були три тижні літа 2014 року для двадцяти дітей працівників НТУУ "КПІ". Їх усмішки, захоплені очі та вдячність надовго залишаться в серцях тих, хто доклав зусиль до цієї поїздки.

А. Гречко та Ю. Тюленєва, доценти кафедри економіки і підприємництва

ник президента спілки Кшиштоф Вільчинські. Від нашого університету, за підтримки ректора М.З. Згуровського та голови профкому В.І. Молчанова, – заступник голови профкому Михаїло Безуглий.

Після двох місяців обговорень та організаційних заходів наприкінці травня приступили до формування групи. Охочих направити своїх дітей до літнього табору в Польщі було близько п'ятдесяти, тому довелося проводити конкурсний відбір дітей з різних підрозділів, факультетів та інститутів. До речі, дітям, які не потрапили до заповітного списку, були запропоновані традиційні путівки до профспілкових дитячих таборів на Ківщині, Одещині та Івано-Франківщині.

Після проведення всіх організаційних, візовых та транспортних заходів група дітей у супроводі профспілкових активістів – працівників КПІ – виїхала до Польщі.

Керівником групи була голова дитячої комісії профкому, старший викладач ФММ О.М. Кохем'янченко, а допомагали їй – голова спортивної комісії профкому, старший викладач ФБМІ С.О. Журавльов, завідувач лабораторії ФММ Л.С. Єфимович, заступник начальника ВКАС І.А. Башинська і мі – доценти з ФММ А.В. Гречко і Ю.В. Тюленєва. Протягом усього часу перебування в Польщі групою опікувалися представники польської сторони Агата Сікорська та Зіновія Шітц.

У Центрі науки "Коперник"

третями усіх ректорів, серед яких є і портрет Войцеха Свентославського – випускника хімічного відділення КПІ, пам'ятник якому рік тому було відкрито в НТУУ "КПІ" біля корпусу №4.

Проректор докладно розповів про доуніверситетську підготовку, яка передбачає не лише профільнє навчання випускників шкіл з необхідних дисциплін, а й роботу зі школярами середніх класів. Для них проводяться заняття і екскурсії, що дозволяють розвивати творче, креативне та альтернативне мислення, набувати на вичок роботи в команді та вчитися представляти результати своєї роботи. Студенти, окрім навчання, мають змогу реалізовувати свої здібності на студентському Інтернет-телеба-

ченні, радіо, студентських громадських ініціативах, у спортивних заходах, вітрильному клубі та наукових гуртках та бюро, яких налічується понад 120.

На пасіці у Грибуві

прослухали розповідь про тонкощі бджільництва.

Також ми здійснили багато екскурсій по околицях. У Грудеку-над-Дунайцем побачили сільське життя на прикладі невеликої гміни (волості) Польщі. У Криниці відвідали набережну міста, будівлю старого насосу, стари мінеральні бани, побудовані в 1864 р., скуштували воду різного складу з декількох джерел, побували на заводі з виробництва води "Криничанка", у музеї художника Н. Криницького, а також дослідили місцевий фунікулер – канатну дорогу на гору Паркова. У місті-курорті Мушина наші школярі відвідали центр відпочинку та спорту, відкриті басейни та амфітеатр. У містечку Новий Сонч побували на заходах фінального дня XXII Міжнародного фестивалю дитячого регіонального мистецтва "Свято дітей гір".

На запитання стосовно англійської мови школярі зазначили, що рівень англійської, який вони опанували у своїх рідних школах, ліцеях та гімназіях, виявився набагато вищим, ніж очікували від них польські викладачі. І дітям було досить легко вирішувати завдання, грati в різni ігri та знаходити спільну мову з польськими школярами.

Реєстраційне свідоцтво Ki-130 від 21. 11. 1995 р.
Друкарня ТОВ «АТОПОЛ.», м. Київ, бульвар Лепсе, 4
Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
gazeta@kpi.ua
гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор

В.В. ЯНКОВИЙ

Профідні редактори